

Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg

Klacht	:	RKMO 20.005
Wet	:	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Datum binnenkomst klacht	:	3 maart 2020
Datum hoorzitting	:	12 maart 2020
Datum beslissing	:	17 maart 2020

De Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg heeft zich beraden over de klacht van de heer X. (hierna te noemen klager) aan wie ten tijde van het indienen van de klacht op grond van een forensische zorgtitel zorg werd verleend door Mondriaan. De klacht is gericht tegen mevrouw Y. (psycholoog), hierna te noemen verweerster.

1 PROCEDURE

De klachtencommissie heeft op 3 maart 2020 een klachtenformulier met begeleidende brief van klager ontvangen, gedateerd 28 februari 2020. Op 5 maart 2020 heeft de klachtencommissie nog een tweede brief ontvangen, per email en gedateerd op 2 februari 2020. Verweerster en de waarnemend zorgverantwoordelijke hebben de klachtencommissie op 11 maart 2020 een verweerschrift doen toekomen, voorzien van bijlagen. Op 12 maart 2020 heeft een hoorzitting plaatsgevonden. Bij die gelegenheid hebben beide partijen, ieder voor zich, hun standpunten toegelicht.

1.1 TERMIJN

De klacht die na intrekking van de overige klachten resteert, zoals hierna verwoord, betreft een klacht als omschreven in artikel 10:3 Wvggz en heeft betrekking op een beslissing waarvan het gevolg niet meer actueel is, zodat de klachtencommissie gehouden is binnen 4 weken na ontvangst van deze klacht schriftelijk een uitspraak te doen ten aanzien van deze klacht. Deze termijn loopt af op 31 maart 2020.

2 KLACHT

Klager maakt bezwaar tegen het feit dat hij niet schriftelijk is geïnformeerd over de beslissing van de zorgverantwoordelijke zijn vrijheden te beperken middels een "pas op de plaats" vanaf 25 februari 2020.

De overige klachten, die - kort gezegd - betrekking hebben op bejegening, heeft klager tijdens de hoorzitting ingetrokken, omdat hij deze naar zijn zeggen in goed overleg met de betreffende medewerkers heeft kunnen bespreken. Deze behoeven derhalve in dit kader geen bespreking meer.

3 FEITEN

- Klager verblijft sinds 6 januari 2020 op een forensische afdeling binnen Mondriaan.
- Door toedoen van klager is op 21 februari 2020 een onveilige situatie ontstaan op de afdeling waar klager verblijft. Hij is toen "op rood" gezet.
- Op 25 februari 2020 heeft een face-to-face gesprek plaatsgevonden met klager, de transmuraal werker en de vervangend hoofdbehandelaar. Vervolgens heeft klager een "pas op de plaats" (POP) opgelegd gekregen.
- De zorgverantwoordelijke heeft op 4 maart 2020 een "Beslissing beperking van bewegingsvrijheid (art. 8:9, art. 9:1 lid 2 en art. 9:9 Wvggz)" opgesteld en op 5 maart 2020 tijdens een gesprek aan klager uitgereikt.
- De POP is op 9 maart 2020 opgeheven.

4 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

4.1 STANDPUNT KLAGER

Het standpunt van klager komt, samengevat, neer op het volgende.

Klager heeft op 21 februari 2020 op de patio een gesprek opgevangen over een medepatiënt en naar aanleiding hiervan is hij de betreffende persoon op internet gaan opzoeken. Hetgeen hij over deze patiënt heeft gevonden heeft hij gedeeld met een andere medepatiënt. Deze laatste heeft dit op de afdeling kenbaar gemaakt en hierdoor is een onveilige situatie ontstaan. Klager had niets meer met de informatie willen doen omdat erbij stond dat het niet waar zou zijn. Dankzij de medepatiënt die het kenbaar heeft gemaakt is een geheel andere situatie ontstaan dan noodzakelijk zou zijn geweest. Naar aanleiding hiervan is klager op "rood" gezet voor het creëren van een onveilige situatie. Hij heeft deze situatie geaccepteerd.

Op 25 februari 2020 heeft een overleg plaatsgevonden, waarin geen enkele terugkoppeling is geweest naar klager. Klager werd een POP opgelegd zonder een officiële kennisgeving waarop het hele voorval stond beschreven en zonder officiële terugkoppeling van de desbetreffende hoofdbehandelaar. Klager is daarom van mening dat alles onofficieel is gegaan en vraagt om de POP ongegrond te verklaren.

Ter hoorzitting bevestigt klager dat de POP per 9 maart 2020 is opgeheven. Hij heeft met verweerster over de gang van zaken en de opgelegde sanctie gesproken en kan zich vinden in het feit dat hij een POP heeft gekregen. Een inhoudelijke behandeling van de POP vindt hij derhalve niet meer nodig. Hij maakt alleen bezwaar tegen het formele deel van de sanctie, namelijk dat hij er niet schriftelijk van op de hoogte is gesteld dat hem een POP werd opgelegd.

4.2 STANDPUNT VERWEERSTER

Het standpunt van verweerster komt, kort samengevat, neer op het volgende.

Klager verblijft op een forensisch psychiatrische afdeling, waarbij het hoofdbehandeldoel het verlagen van delict-risico betreft. Dit betekent dat de focus ligt op het behandelen van risicofactoren die samenhangen met delictgedrag, om zodoende het recidive-risico te verminderen. Klager dient zich aan de voorwaarden van de TBS met voorwaarden te houden. Wanneer hij dit niet doet, kan zijn TBS worden omgezet naar TBS met dwangverpleging. Klager kan er voor kiezen met ontslag te gaan, maar dit heeft mogelijk verregaande consequenties.

Op 21 februari 2020 heeft een groepsgenoot van klager zich bij het afdelingsteam gemeld, met de mededeling dat er geruchten op de afdeling zouden worden verspreid betreffende het vermeende aan pedofilie lijden van een medepatiënt. Naar aanleiding hiervan zijn verscheidene gesprekken met patiënten gevoerd, waarbij ook de naam van klager naar voren kwam. Uiteindelijk heeft klager toegegeven deze informatie niet alleen opgezocht te hebben, maar deze eveneens gedeeld te hebben met een groepsgenoot. Wanneer het team de groep bij elkaar neemt, de ernst van de situatie benadrukt, aangeeft dat deze informatie absoluut onjuist is en hen aanmoedigt te reflecteren op de situatie, gezien de (mogelijke) ernstige gevolgen van dit handelen, valt het team op dat klager geneigd is de situatie in het algemeen en zijn aandeel in het bijzonder te bagatelliseren en hierin, ook in latere gesprekken, te volharden.

Naar aanleiding van dit incident en het onvoldoende (op vrijwillige basis) tot zelfreflectie komen, heeft het team diezelfde dag richting klager aangegeven dat hij een 'Pas op de Plaats' krijgt. Tevens heeft hij een opdracht (5G-schema) uitgereikt gekregen. Betreffend handelen is in overeenstemming met de door klager getekende 'Overeenkomst Klinisch Verblijf', welke hij bij opname heeft getekend. In deze overeenkomst staat vermeld dat bij grensoverschrijdend gedrag, (verbale) agressie of (pre)delictgedrag een POP kan worden uitgedeeld. Hierin staat eveneens uitgelegd dat bij een POP geen gebruik kan worden gemaakt van (on)begeleide activiteiten (voor zover toegekend) en dat er hierover een gesprek met klager gevoerd zal worden. Eveneens staat hierin vermeld dat de POP zal worden beëindigd wanneer constructief aan uitgereikte opdrachten is gewerkt. Aan de hand van deze maatregel heeft het team nagestreefd klager alsnog te motiveren tot zelfreflectie in de context van dit conflict, hetgeen op zijn beurt weer van belang is voor het behalen van de behandeldoelen.

gedateerd 4 februari 2020. Klager heeft toestemming gegeven voor het verstrekken van (medische) gegevens uit zijn elektronische patiëntendossier door de zorgverantwoordelijke aan de Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg.

Mevrouw I. Weltens en de heer T. Janssen (aios) hebben de klachtencommissie op 14 februari 2020 een verweerschrift doen toekomen, voorzien van bijlagen.

De patiëntenvertrouwenspersoon, mevrouw E. Nieuwenhuis, heeft namens klager op 17 februari 2020 een toelichting op de klacht naar de commissie gestuurd en tevens een onderbouwing van het verzoek om schadevergoeding.

Op 18 februari 2020 heeft een hoorzitting plaatsgevonden op locatie Vijverdal te Maastricht. Bij die gelegenheid hebben beide partijen, ieder voor zich, hun standpunten toegelicht.

Klager is vervolgens op 25 februari 2020 gezien door de transmuraal werker en de vervangend

onderstandende partijen waarna bij de hoorzitting aanwezig gesproken betreffende boven beschreven incident en is navraag gedaan naar zijn visie. Tevens is hem (opnieuw) de ernst van het incident

namens klager hem aangemoedigd over te gaan tot zelfreflectie. Binnen zowel het gesprek als de

de heer D. Broekmans dat, hoewel klager toegaf niet aan dig te hebben gehandeld, hij de ernst van de

mevrouw E. Nieuwenhuis. Hij benaderde het gesprek op zakelijke wijze en getoonde berouw

werd niet tot weinig doorleefd geacht. Hoewel klager heeft toegezegd de afdelingsafspraken en

namens Mondriaan nemen, werd het – in het kader van zijn behandeling – van belang geacht dat

klager wel praktisch als mentaal de ruimte zou krijgen om te staan bij de

de heer T. Janssen wel aan de hand van het verlenen van de 'Pas op de Plaats'. Deze beslissing is

de heer D. Koenen de volgende reden: gedurende de loop van zijn leven is klager herhaaldelijk

verwikkeld geraakt in ernstige, uiteenlopende conflictsituaties, welke mede eraan bij hebben gedragen

namens de Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg

mevrouw E. Nieuwenhuis dat de 'Pas op de Plaats' voortgezet

de heer D. Broekmans van de tegen de POP ingediende klacht is verweerster en haar collega, in

mevrouw M. J. F. Swane van Gelin-Vitriga lid

de heer D. Koenen de rechten en plichten binnen de

mevrouw E. Nieuwenhuis de nieuwe WvGGZ. Hieruit bleek dat klager inderdaad een schriftelijke toelichting had moeten ontvangen

de heer D. Koenen de 'Pas op de Plaats' diende te begeleiden. Hierop heeft verweerster direct gehandeld en de

mevrouw E. Nieuwenhuis de brief alsmede de klacht op 5 maart 2020. Het betreffende gesprek heeft verweerster

richting klager toegevoerd dat procedureel niet aan alle stappen is voldaan, echter dat inhoudelijk de

1.1 TERMIJN

Klachtencommissie Wvggz Limburg heeft op 10 maart 2020 besloten op een beslissing

op te geven het geval niet in behandeling te nemen, zodat de klachtencommissie het oordeel binnen 4 weken na

de vaststelling van deze klacht schriftelijk en uitsluitend aan de klager en de patiënt, de klacht betreffende

de klacht ter kennis wordt afgeleverd op 5 maart 2020.

De klacht is gebaseerd op artikel 10.3 Wvggz. De klachtencommissie is bevoegd van de klacht kennis te

nemen en klager is ontvankelijk in zijn klacht.

Ingevolge artikel 9:1 lid 1 Wvggz wordt een persoon die in een accommodatie verblijft en aan wie

tevens de maatregel van terbeschikkingstelling met bevel tot verpleging van overheidswege is

opgelegd, voor de toepassing van deze wet vanaf het moment van opname in de accommodatie

aangemerkt als betrokkene aan wie op grond van een zorgmachtiging verplichte zorg strekkende tot

opname in een accommodatie wordt verleend. Ten aanzien van een dergelijke persoon is voor zijn

verblijf in de accommodatie en de behandeling van zijn psychische stoornis het bepaalde in deze

paragraaf van toepassing.

Voor een persoon die met zijn instemming in een accommodatie verblijft en die tevens forensisch

patiënt in de zin van artikel 1.1 van de Wet forensische zorg is, gelden de artikelen 8:14, 8:15, 9:2 en

9:9 van deze wet. Hoofdstuk 10 Wvggz is van overeenkomstige toepassing op beslissingen ingevolge

de artikelen 8:14, 8:15 en 9:9 van deze wet.

Klager heeft van zijn wettelijke bevoegdheid gebruik gemaakt om op grond van artikel 10.3 Wvggz een

klacht in te dienen met betrekking tot de beslissing van verweerster en de zorgverantwoordelijke inzake

het beperken van klagers bewegingsvrijheid. Derhalve zal de klachtencommissie zich moeten

uitspreken over deze klacht en dient zij de beslissing van verweerster en de zorgverantwoordelijke aan

de wettelijke criteria te toetsen.

FORMELE TOETSING

Op grond van artikel 8:9 lid 3 Wvggz, dat blijkt uit artikel 9:9 lid 4 van deze wet in dezen van toepassing is, stelt de zorgverantwoordelijke de beslissing op schrift, voorziet de beslissing van een schriftelijke motivering en stelt de geneesheer-directeur op de hoogte van de beslissing. De geneesheer-directeur geeft betrokkene, de vertegenwoordiger en de advocaat een afschrift van de beslissing en stelt hen schriftelijk in kennis van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon.

Een patiënt dient schriftelijk te worden geïnformeerd over de gronden waarop de beslissing berust, de mogelijkheid de patiëntenvertrouwenspersoon in te schakelen en de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de klachtencommissie. Deze voorschriften strekken mede ter bescherming van de patiënt tegen een ongerechtvaardigde inbreuk op, voor zover in deze zaak van belang, diens recht op vrijheid van beweging.

Vast staat dat het klager vanaf 21 februari 2020 in zijn vrijheden is beperkt, doordat hij op deze datum "op rood" is gezet, of te wel hij moest binnen blijven, en vervolgens vanaf 25 februari 2020 door een POP. Eveneens staat vast dat klager ter zake van deze beperking van zijn recht op bewegingsvrijheid op 5 maart 2020 een "Beslissing beperking van bewegingsvrijheid (art. 8:9, art. 9:1 lid 2 en art. 9:9 Wvggz)" d.d. 4 maart 2020 is uitgereikt. In de beslissing staat dat de POP met ingang van 25 februari 2020 is opgelegd. Nu gebleken is dat klager reeds vanaf 21 februari 2020 beperkt is in zijn vrijheden, betekent dit dat klager pas 13 dagen nadat de beperking was ingegaan officieel is geïnformeerd over zijn situatie, én over zijn rechten in dezen.

De klachtencommissie is, gelet op het bovenstaande, van oordeel dat de "Beslissing beperking van bewegingsvrijheid (art. 8:9, art. 9:1 lid 2 en art. 9:9 Wvggz)" veel te laat aan klager is uitgereikt. Met betrekking tot het uitreiken van genoemde formulieren is naar het oordeel van de klachtencommissie in de periode van 21 februari t/m 5 maart 2020 niet voldaan aan de desbetreffende bepalingen van de Wvggz.

Hoewel klager zijn klacht beperkt tot de periode vanaf 25 februari 2020 ziet de klachtencommissie hierin aanleiding de klacht op formele gronden gegrond verklaren over de periode 21 februari t/m 5 maart 2020. Ten aanzien van deze door klager aangevochten beslissing van de zorgverantwoordelijke tot beperking van de vrijheden van 5 t/m 9 maart 2020 acht de klachtencommissie de klacht ongegrond.

In aanmerking genomen dat klager tijdens de hoorzitting heeft verklaard dat hij geen inhoudelijke behandeling van de klacht wenst, behoeft hetgeen ter zake naar voren is gebracht geen inhoudelijke bespreking meer en ziet de commissie hiervan af.

6 BESLISSING

De klachtencommissie:

- verklaart de klacht, voor zover deze betrekking heeft op de periode van 21 februari 2020 tot 5 maart 2020 op formele gronden gegrond;
- verklaart de klacht met betrekking tot de periode van 5 t/m 9 maart 2020 ongegrond.

7 BEROEP

De klacht is gebaseerd op artikel 10:3 Wvggz en is, voor zover thans van belang, deels gegrond en deels ongegrond verklaard. Dit brengt mede dat betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift beroep kan instellen tegen de onderhavige uitspraak van de klachtencommissie bij de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht (artikel 10:7 lid 1 Wvggz).

Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg

De termijn voor het indienen van een verzoek bedraagt zes weken, ingaande op de dag na die waarop de commissie uiterlijk had moeten beslissen dan wel ingaande op de dag waarop de beslissing van de commissie aan klager bekend is gemaakt (artikel 10:7 lid 2 Wvggz).

Op grond van art. 10:9 Wvggz kan de rechter de beslissing waartegen de klacht is gericht, schorsen.